

گفت‌وگوی «جوان» با نماینده مجلس:

سیاست پالایشگاه‌داری فراسرزیمینی در دولت چهاردهم تداوم داشته باشد

نماینده مجلس شورای اسلامی می‌گوید: اگر می‌خواهیم به صورت پایدار مسئله فروش نفت را به سرانجام برسانیم، باید در دولت بعدی در کنار فروش نفت و گاز به بازارهای شرق آسیا، سیاست دولت سیزدهم در جهت پالایشگاه‌داری فراسرزیمینی در کشورهای همسو با ایران و کمک به این کشورها در بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده آنها را ادامه دهیم تا آنها را به نفت خودمان وابسته کنیم.

□□□

مهدی طغیانی، نماینده مجلس شورای اسلامی در مورد دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم به «جوان» می‌گوید: ما در بحث انرژی یک وزنه مهم در منطقه و دنیا هستیم، دولت تلاش کرد در گاز و نفت کارهایی

را در بحث فروش تعریف کند که موفق بود، اما مهم‌ترین مسئله ما داخل است و منابع عمده ما در داخل مصرف می‌شود که باید دولت برای بهینه‌سازی انرژی کار ویژه انجام دهد.

وی می‌افزاید: هر چه بتوانیم در موضوع گاز و نفت ایران را در بازارهای جهانی و مهم دنیا به فروش برسانیم و مشتریان خرد جدید جذب کنیم برای ما بسیار مهم و راهبردی است. سیاست مهم دولت سیزدهم نیز مسئله مربوط به پالایشگاه‌های فراسرزیمینی است که به خوبی می‌توانیم از این محور در وابسته‌کردن کشورهای مختلف به نفت خام ایران با تکیه بر بازسازی ظرفیت پالایشی مستهلک شده کشور همسو استفاده کنیم

طغیانی تصریح می‌کند: قطعاً اگر می‌خواهیم به صورت پایدار مسئله فروش نفت را به سرانجام برسانیم باید در دولت بعدی در کنار فروش نفت و گاز به بازارهای شرق آسیا سیاست دولت سیزدهم در جهت پالایشگاه‌داری فراسرزیمینی در کشورهای همسو با ایران و کمک به این کشورها در بازسازی پالایشگاه‌های مستهلک شده آنها را ادامه دهیم تا آنها را به نفت خودمان وابسته کنیم.

این نماینده مجلس شورای اسلامی خاطر نشان می‌کند: دولت سیزدهم در کنار فروش نفت و گاز بحث جمع آوری گازهای فلر را نیز داشت که در این زمینه هم سرمایه نصب کشور می‌شود.

راهبری صنعت نفت و گاز با تکیه بر تجربه خنثی‌سازی تحریم‌ها

مسیر تحول تجارت نفت خام ایران و شکستن رکورد فروش در زمان تشدید تحریم‌ها با تکیه بر دیپلماسی فعال انرژی دولت سیزدهم به وقوع پیوست و در نتیجه آن علاوه بر ثبت بیشترین میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت نفت و گاز در ۱۷ سال گذشته، شاهد این بودیم که محور اصلی رشد اقتصادی کشور نیز از همین محل رشد تولید و رشد بهره‌وری در صنعت نفت و گاز بوده است.

□□□

دولت سیزدهم ایران به رهبری رئیس‌جمهور شهید رئیسی، همزمان با مدیریت موفق صنعت نفت و گاز کشور، چشم‌انداز چالش‌برانگیز تشدید تحریم‌ها را پشت‌سر گذاشت. این دوره شاهد تحول قابل‌توجهی در تجارت نفت خام ایران بود که منجر به رکوردشکنی حجم فروش خنثی در شرایط تشدید تحریم‌ها شد. دیپلماسی فعال انرژی دولت، همراه با یک تغییر استراتژیک در رویکرد، در دستیابی به این موفقیت و ایجاد یک پایه قوی برای رشد آینده صنعت نقش مهمی داشت.

ایران به جای تکیه بر بازارهای سنتی غربی، بر ایجاد روابط با اقتصادهای نوظهور مانند چین که کمتر در معرض فشار ایالات متحده بودند، تمرکز کرد که این امر صادرات نفت خام را با وجود تحریم‌ها ادامه داد. دولت فعالانه در ابتکارات همکاری منطقه‌ای در زمینه انرژی شرکت کرد و مشارکت‌های قوی‌تر با کشورهای همسایه و متحدان ایجاد کرد. این امر تجارت انرژی و امنیت بیشتر در منطقه را تسهیل کرد و وابستگی به بازارهای غربی را کاهش داد.

موفقیت دولت سیزدهم در مدیریت صنعت نفت و گاز ایران در شرایط چالش‌برانگیز تحریمی، الگویی برای دولت‌های آینده است. دیپلماسی فعال انرژی، تغییر استراتژیک به سمت بازارهای جدید و پالایشگاه‌داری فراسرزیمینی راه را برای رشد و شکوفایی مستمر هموار کرده است.

در پایان مسیر تحول تجارت نفت خام ایران و شکستن رکورد فروش نفت خام در زمان تشدید تحریم‌ها با تکیه بر دیپلماسی فعال انرژی دولت سیزدهم به وقوع پیوست و در نتیجه آن علاوه بر ثبت بیشترین میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنعت نفت و گاز در ۱۷ سال گذشته، شاهد این بودیم که محور اصلی رشد اقتصادی کشور نیز از همین محل رشد تولید و رشد بهره‌وری در صنعت نفت و گاز بوده است.

سید علی موسوی

مسئله راهبردی دولت چهاردهم در سال اول، بستن یک کمربند محکم اقتصادی و سیاسی و وحدت داخلی کلان بدون ایجاد فضاهای دوقطبی با محوریت توسعه تجارت نفت خام، حمایت از سبذغذایی خاناور و از همه مهم‌تر یک سیاست ارزی با حداقل هدررفت منابع ارزی کشور در کنار دیپلماسی فعال انرژی است که دولت شهید رئیسی در زمینه دیپلماسی فعال انرژی به خوبی مسیر خنثی‌سازی تحریم‌های تجارت نفت خام را گذراند و برای یه حداقل رسیدن انحرافات ارزیابی نیز با تکیه بر کالاپرگ و همچنین سیاست ارزی هدفمند باید بدون امتیاز اهرم زیر دست غرب برای امتیاز گرفتن یعنی مکانیسم ماشه را برای همیشه غیر فعال کنیم.

□□□

طی سه سال گذشته که دولت شهید رئیسی روی کار بود، نه تنها از شدت تحریم‌ها علیه صنایع نفت و گاز کشور کاسته نشد، بلکه تحریم‌ها با جدیت در دستور کار قرار داشتند. دسترسی کشور به اقلام راهبردی مسدود شد و به شدت با شرکت‌هایی که این اقلام را در اختیار ایران قرار می‌دادند، برخورد می‌شد؛ دسترسی به درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز کشور نیز با مشکل مواجه بود.

دولت روحانی با صراحت اعلام کرد در شرایط تحریم نمی‌توانیم نفت و گاز را به فروش برسانیم و اگر این‌کار را هم انجام دهیم، نمی‌توانیم به درآمدهای حاصله دسترسی داشته باشیم. با توجه به اینکه دولت سیزدهم تنها به توان داخلی، خنثی‌سازی تحریم‌ها را در دستور کار داشت، منظر معجزه از خارج از کشور نماند.

دولت سیزدهم سیاستگذاری‌هایی در راستای بازارسازی برای فروش نفت و گاز کشور انجام داد و از طریق به اجرا گذاشتن دیپلماسی فعال انرژی توانستیم به‌حل مشکلات گازی خود با ترکمنستان بپردازیم و فرصت واردات گاز از این کشور را احیا کنیم؛ عراق و ترکیه نیز به عنوان مشتریان گازی کشور حفظ شدند.

مسئله راهبردی دولت چهاردهم در سال اول، بستن یک کمربند محکم اقتصادی و سیاسی و وحدت داخلی کلان بدون ایجاد فضاهای دوقطبی با محوریت توسعه تجارت نفت خام، حمایت از سبذغذایی خاناور و از همه مهم‌تر یک سیاست ارزی با حداقل هدررفت منابع ارزی کشور در کنار دیپلماسی فعال انرژی است که دولت شهید رئیسی در زمینه دیپلماسی فعال انرژی به خوبی مسیر خنثی‌سازی تحریم‌های تجارت نفت خام را گذراند و برای به حداقل رسیدن انحرافات ارزیابی نیز با تکیه بر کالاپرگ و همچنین سیاست ارزی هدفمند باید بدون امتیاز اهرم، زیر دست غرب برای امتیاز گرفتن یعنی مکانیسم ماشه را برای همیشه غیر فعال کنیم.

اهمیت و لزوم تداوم مسیر دولت شهید رئیسی در دهمین سال بر جام برای تحقق خنثی‌سازی تحریم‌های تجارت نفت خام ایران با تکیه بر

اقتصادسیاسی

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۵۲۳

«جوان» «باید»‌های اقتصادی دولت جدید را بررسی می‌کند

ایجاد کمربند اقتصادی و سیاسی مهم‌ترین اولویت دولت جدید

تداوم مسیر دولت شهید رئیسی در دهمین سال بر جام

برای تحقق خنثی‌سازی تحریم‌های تجارت نفت خام ایران یک ضرورت است

رویکرد اتخاذ شده در حوزه سیاستگذاری‌های

بخش تجارت انرژی به‌منظور بازارسازی برای فروش نفت کشور، صادرات خدمات فنی و مهندسی به دیگر کشورها و سهامداری در پالایشگاه‌های فراسرزیمینی باید مدنظر قرار گیرد.

رشد ۲۷۵ درصدی وصول منابع ارزی کشور از محل صادرات نفت و میعانات گازی

جعفر پورکیگانی، نماینده مجلس با اشاره به این موضوع که افزایش صادرات نفت و گاز کشور در دولت سزدهم یک موفقیت محسوب می‌شود به «جوان» می‌گوید: در دولت شهید رئیسی افزایش حداکثری روابط با دیگر کشورها بر مبنای اقتدار در دستور کار بود. هر زمان به پشتوانه اقتدار و حمایت مردم سیاست‌ها را پیش بردیم، نتیجه گرفتیم. امید داشتن به کمک خارجی‌ها هیچ‌گاه نتوانسته است، منافع کشور را تأمین کند.

وی ادامه می‌دهد: سیاست‌های صحیح در کنار یکدیگر توانستند شرایط خوبی برای کشور ایجاد کنند. عملیات وعده صادق نشانه اقتدار کشورمان بود و پشتوانه‌ای برای سیاست‌های کشور در حوزه‌های مختلف به شمار می‌رود. با اجرای این عملیات به کشورهای منطقه یادآوری کردیم که چه‌طور باید از موضع قدرت با صهیونیست‌ها برخورد کرد.

نماینده مجلس شورای اسلامی خاطر نشان می‌کند: عملیات وعده صادق اگرچه یک اقدام نظامی محسوب می‌شود، اما اثرات اقتصادی، سیاسی و دیپلماتیک داشت. در دولت سیزدهم اقدام بر مبنای اقتدار و تکیه به توان داخلی در دستور کار بود. بر اثر این سیاست‌ها، توانستیم در شرایط تحریم زمینه را برای افزایش تولید و فروش نفت و گاز کشور فراهم کنیم. پورکیگانی می‌گوید: فروش منابع نفت و گاز کشور یک بحث است و وصول درآمدهای حاصل از فروش این منابع مسئله دیگری است. دولت شهید رئیسی در شرایط تحریم تلاش کرد به انحصای مختلف از جمله تهاتر، معامله با ارزی به غیر از دلار و.. مطالبات را وصول کند. بر اثر این سیاست‌ها، وصول مطالبات نفت و میعانات گازی کشور رشد ۲۷۵ درصدی داشت.

وی ادامه می‌دهد: در شرایط تحریم، چاره‌ای نداشتیم جز اینکه به‌انحای مختلف مانند تهاتر به وصول مطالبه بپردازیم. درآمد‌های مورد بحث در بخش‌های عمرانی مورد استفاده قرار گرفت و توانست منافع کشور را تأمین کند. با استفاده از ارزهای جایگزین به جای دلار در معاملات نفت و گاز کشور از یک طرف نوعی بی‌اعتنایی به دلار داشتیم و از طرف دیگر توانستیم به وصول مطالبات بپردازیم و مشکل کشور را حل کنیم.

پورکیگانی در خصوص سیاست استفاده حداکثری از توان دانش‌بنیانی کشور که در دولت سیزدهم در دستور کار قرار گرفت، تصریح می‌کند: از طریق استفاده از توان متخصصان داخلی می‌توانیم ضمن تأمین نیازهای کشور از وابستگی به خارجی‌ها بپرهیزیم. فاصله گرفتن از واردات اقلام مورد نیاز

در تمامی حوزه‌ها مستلزم بهادان به دانش‌بنیان‌ها و استفاده از ظرفیت آنهاست. مقام معظم رهبری همواره درباره استفاده از ظرفیت دانش‌بنیانی کشور تأکید دارند. وقتی ایشان مطرح می‌کنند که نفیض دارم از نخبگان دفاع می‌کنم، منظورشان حمایت از دانش‌بنیان‌هاست.

نماینده مجلس شورای اسلامی خاطر نشان می‌کند: شرکت‌های دانش‌بنیان محل مناسبی برای استفاده از ظرفیت نخبگان است. با استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها طی سال‌های اخیر از یک طرف توانستیم نیاز کشور به اقلام راهبردی صنایع را در شرایط تحریم بر طرف دیگری، تقویت دانش‌بنیان‌ها را داشتیم و اشتغالزایی برای نخبگان رخ داد.

عبور از محدودیت‌های فروش نفت خام ایران با تکیه بر دیپلماسی فعال انرژی دولت سیزدهم

محمد رضا کارگذار، کارشناس انرژی در رابطه با رویکرد راهبردی دولت سیزدهم در مدیریت صنعت نفت و گاز ایران با تکیه بر مسیر تحقق خنثی‌سازی تحریم‌های تجارت نفت خام ایران به «جوان» می‌گوید: تجربه موفق خنثی‌سازی تحریم‌ها در دولت سیزدهم ایران، دستاورد قابل توجهی بوده است. تجارت نفت خام این کشور با شکستن رکورد فروش نفت خام در دوران تشدید تحریم‌ها، تحولات چشمگیری را نشان داده است. این موفقیت را می‌توان مرهون دیپلماسی فعال انرژی دولت سیزدهم دانست که نه تنها بیشترین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را در صنعت نفت و گاز در ۱۷ سال گذشته به همراه داشت، بلکه این صنعت را به محور اصلی رشد اقتصادی کشور تبدیل کرد.

وی ادامه می‌دهد: بازاریابی موفق دولت سیزدهم در راستای تحول در تجارت نفت و گاز ایران در این دستاورد مؤثر بوده است. دولت تحت رهبری رئیس‌جمهور شهید رئیسی تغییرات ساختاری و سیاستی عمده‌ای را اعمال کرده که صنعت نفت و گاز ایران را تقویت کرده است.

رویکرد دولت با فرض باقی ماندن تحریم‌ها انقلابی بود و زمینه را برای پیشرفت بیشتر در دولت بعد از او از جمله دولت چهاردهم فراهم کرده است.

تحولات بخش انرژی در دوره ریاست جمهوری شهید رئیسی با ایجاد بازارهای جدید نفت و گاز و همچنین گسترش روابط با کشورهای همسایه و متحدان در سراسر جهان قابل توجه بوده است. این شالوده‌ابتکارات جدید و دیپلماسی فعال انرژی موجب رشد مستمر صنعت نفت و گاز ایران در سال‌های اخیر شده و زمینه ساز تداوم تأثیر ویژه صنعت نفت و گاز بر رشد اقتصادی در دولت بعدی شده است.

این کارشناس انرژی در ادامه با اشاره به رویکرد ایران در زمینه پالایشگاه‌های فراسرزیمینی می‌گوید: یکی از عوامل کلیدی در این موفقیت، توانایی دولت برای عبور از پیچیدگی‌های تحریم‌های بین‌المللی و یافتن راه‌های نوآورانه برای ادامه فروش نفت خام خود بوده که این امر

مستلزم ایجاد روابط با کشورهای است که کمتر در معرض فشار ایالات متحده هستند، مانند چین و یافتن مسیرهای جایگزین برای صادرات نفت بوده است.

دولت سیزدهم همچنین سرمایه‌گذاری زیادی در توسعه ظرفیت پالایش داخلی خود، کاهش اتکای خود به محصولات پالایش شده وارداتی و افزایش توانایی خود برای صادرات فرآورده‌های نفتی با ارزش بالاتر انجام داده است. محوریت همه این اقدامات نیز با سهامداری ایران در پالایشگاه‌های فراسرزیمینی به سرانجام رسید و از این پس علاوه بر مرزهای داخلی خود، در بیرون از مرزها و به شکل فرامرزی اقدام به پالایش نفت خام خود در پالایشگاه‌های بازسازی شده به دست متخصصان ایرانی در کشورهای همسو اقدام خواهد کرد.

وی در ادامه می‌افزاید: مدیریت موفق دولت سیزدهم در صنعت نفت و گاز نیز به دلیل تمرکز بر افزایش تولید داخلی و کاهش اتکای کشور به واردات بوده است. این امر شامل سرمایه‌گذاری در میادین جدید نفت و گاز، ارتقای زیرساخت‌های موجود و اجرای سیاست‌هایی برای تشویق سرمایه‌گذاری داخلی در این بخش است. تلاش‌های دولت نتیجه داده و تولید داخلی نفت خام و گاز طبیعی در سال‌های اخیر به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. تلاش‌های دولت سیزدهم همچنین به ارتقای همکاری‌های انرژی منطقه‌ای کمک کرده است و ایران نقشی کلیدی در سازمان‌های انرژی منطقه‌ای مانند اوپک و مجمع کشورهای صادرکننده گاز (GECF) ایفا می‌کند.

کارگذار خاطر نشان می‌کند: مدیریت موفق دولت سیزدهم بر صنعت نفت و گاز ایران، دستاورد قابل توجهی بوده که موجب رشد اقتصادی و ارتقای همکاری‌های منطقه‌ای در حوزه انرژی شده است. توانایی دولت برای عبور از تحریم‌های بین‌المللی و یافتن راه‌های نوآورانه برای ادامه فروش نفت خام خود در این موفقیت مؤثر بوده و تمرکز آن بر افزایش تولید داخلی و کاهش اتکا به واردات به تقویت صنعت کمک کرده است. از آنجا که کشور به آینده می‌نگرد، درس‌های آموخته شده از تجربه دولت سیزدهم در شکل دادن به سیاست انرژی کشور و ارتقای رشد اقتصادی پایدار بسیار ارزشمند خواهد بود.

دولت سیزدهم در بحث دیپلماسی انرژی در جهت خنثی‌سازی تحریم‌ها برای فروش نفت موفق‌ترین دولت بوده است

موسوی احمدی، نماینده مجلس شورای اسلامی در مورد دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم به «جوان» می‌گوید: فکر می‌کنم در میان دولت‌هایی که تاکنون داشتیم و بحث تحریم‌ها پیش آمد، موفق‌ترین دولت در بحث دیپلماسی انرژی و سیاسی برای فروش نفت دولت سیزدهم آقای رئیسی بود و علت این بود که آقای امیرعبدلحیان از زمانی که به عنوان وزیر امور خارجه آمد، گرچه بحث بر جام را به عنوان مذاکره مطرح می‌کرد، اما مسائل داخلی، اقتصاد و نفت را به مذاکرات گره زد. در نشست‌هایی که با کشور روسیه و چین و کشورهای همسایه خلیج فارس داشت همه را به سمت و سویی کشید که بپذیرند.

وی می‌افزاید: ما در موقعیت خوبی قرار داریم و می‌توانیم در معادلات جهانی دخیل و تأثیرگذار باشیم و در این فضا، دوزدن تحریم‌ها و ارزآوری از طریق فرآورده‌های پتروشیمی نیز به دیپلماسی قوی داشت که الحمدلله اتفاق افتاد. بنده در مجلس نهم بودم و می‌دیدم که دولت‌های قبل چه کارهایی انجام دادند و مقایسه می‌کنم می‌بینم که دیپلماسی دولت سیزدهم قوی‌تر از دولت‌های قبل بوده و موفق‌تر بودند و توانستند در مسائل اقتصادی در بحث صادرات نفت بعضی مشکلات را ساماندهی و رفع کنند.

احمدی تأکید می‌کند: دولت در بحث مهار فلرها یا هدررفت گاز در مشعل‌ها یا مشعل سوزی کارهای خوبی انجام داد و در مجلس یازدهم اولویت اول را در کمیسیون همین قضیه گذاشتیم. این اتفاق دوسه تا تبعات منفی داشت، اولاً منابع ما را هدر می‌داد و بحث آلودگی‌اش در منطقه بود که دولت سیزدهم آمد و قراردادهای خوبی منعقد کرد و پتروشیمی‌ها وارد شدند و کار می‌کنند و شرکت‌های خصوصی هم وارد قضیه شدند و گازهای مایع را یا صادر یا در کشور تبدیل به فرآورده‌های دیگر می‌کنند.

وی تصریح می‌کند: با توجه به مطالبی که وزیر نفت بیان کرد پایان فلرها منطقه ویژه و پارس جنوبی فراهم می‌شود و کار بزرگی انجام شده است و ما هم در کمیسیون انرژی انشاءالله یکی از برنامه‌های‌مان نظرات دقیق بر این قراردادهاست که به موقع اجرایی شود و یک تقویم زمانی به کمیسیون انرژی بدهند که بتواند نظرات دقیق بر این جریان داشته باشد و اگر این فضا ایجاد شود، من فکر می‌کنم آن تبعات و آسیب‌هایی که وجود داشت از بین برود و مرتفع شود.

این نماینده مجلس خاطر نشان می‌کند: مسئله دوم در رابطه با فشارافزایی چاه‌های گاز از مسائلی است که مورد توجه ویژه کمیسیون انرژی در بحث نظارتی است و قراردادهایی برای آن بسته شده و منعقد کردند که روی سکوهای این فشارافزایی را انجام دهند که اگر این اتفاق بیفتد، آن‌نگرانی‌ها که برای آینده گاز داریم، مرتفع می‌شود.